

ABSTRAK

Isnaini, 2026, Formulasi Bahan Pakan Campuran Pepaya (*Carica papaya*) DedaPadi, dan Tepung Jagung (*Zea mays* L.) Untuk Meningkatkan kualitas Protein Telur Puyuh (*Coturnix japonica*), Dibimbing oleh Prof, Dr. Cartono M.Pd., M.T dan Dr. Iwan Setia Kurniawan, M.Pd.

Puyuh (*Coturnix japonica*) merupakan salah satu unggas petelur yang memiliki nilai ekonomis tinggi karena menghasilkan telur dengan kandungan gizi yang baik, terutama protein. Kualitas protein telur dapat dipengaruhi oleh faktor pakan yang diberikan. Pemanfaatan bahan pakan organik campuran pepaya (*Carica papaya* L), dedak padi dan tepung jagung terhadap kadar protein telur puyuh (*Coturnix japonica*) berpotensi meningkatkan kualitas nutrisi telur sekaligus mengurangi ketergantungan terhadap pakan komersial. Penelitian ini bertujuan untuk mengetahui pengaruh pemberian pakan organik campuran pepaya, dedak padi, dan tepung jagung terhadap kadar protein telur puyuh (*Coturnix japonica*). Penelitian ini menggunakan metode eksperimen dengan Rancangan Acak Lengkap (RAL), terdiri dari empat perlakuan penambahan Tepung daun pepaya (0%, 5%, 10%, 15% dengan empat kali ulangan. Paramater yang diamati adalah kadar protein telur puyuh yang dianalisis dengan metode Kjadh. Data hasil penelitian menunjukkan bahwa pemberian pakan organik dengan penambahan tepung daun pepaya berpengaruh nyata terhadap kadar protein telur puyuh dengan nilai F hitung sebesar 89,714 dan nilai signifikansi 0,000 ($p < 0,05$), Perlakuan dengan penambahaan tepung pepaya sebanyak 15% (P3) menghasilkan kadar protein telur tertinggi yaitu sebesar 13,8275% dibandingkan perlakuan P0 sebesar 12,5025%, P1 sebesar 12,8650, P2 sebesar 13.3500%. Hasil ini menunjukkan bahwa penambahan tepung pepaya pada tingkat 15% merupakan komposisi pakan yang optimal dalam meningkatkan kadar protein telur puyuh (*Coturnix japonica*). Dengan demikian, penggunaan tepung pepaya sebanyak 15% dalam pakan dapat direkomendasikan sebagai alternatif pakan untuk meningkatkan kualitas protein telur puyuh. Penelitian lanjutan disarankan untuk mengkaji pengaruh penambahan tepung pepaya terhadap paramter kualitas lainnya, seperti kandungan lemak, warna kuning telur, bobot telur, dan produksi telur.

Kata kunci: *Coturnix japonica*, kadar protein, pakan organik, telur puyuh, tepung daun pepaya.

ABSTRACT

Isnaini, 2026, Formulation of Mixed Feed Ingredients of Papaya (*Carica papaya*), Rice Bran, and Corn Flour (*Zea mays* L.) to Improve the Protein Quality of Quail Eggs (*Coturnix japonica*), Supervised by Prof. Dr. Cartonono, M.Pd., M.T. and Dr. Iwan Setia Kurniawan, M.Pd.

*Quail (*Coturnix japonica*) is one of the laying poultry with high economic value due to its eggs' good nutritional content, particularly protein. Egg protein quality can be influenced by the feed provided. The use of organic mixed feed ingredients consisting of papaya (*Carica papaya* L.), rice bran, and corn flour on the protein content of quail eggs (*Coturnix japonica*) has the potential to improve the nutritional quality of eggs while reducing dependence on commercial feed. This study aimed to determine the effect of organic mixed feed consisting of papaya, rice bran, and corn flour on the protein content of quail eggs (*Coturnix japonica*). This study used an experimental method with a Completely Randomized Design (CRD), consisting of four treatments of papaya leaf flour addition (0%, 5%, 10%, 15%) with four replications. The parameter observed was the protein content of quail eggs, analyzed using the Kjeldahl method. The research results showed that organic feed supplemented with papaya leaf flour significantly affected the protein content of quail eggs, with an *F*-count value of 89.714 and a significance value of 0.000 ($p < 0.05$). The treatment with 15% papaya flour addition (P3) produced the highest egg protein content of 13.8275%, compared to P0 at 12.5025%, P1 at 12.8650%, and P2 at 13.3500%. These results indicate that the addition of papaya flour at the 15% level is the optimal feed composition for increasing the protein content of quail eggs (*Coturnix japonica*). Therefore, the use of 15% papaya flour in feed can be recommended as an alternative feed to improve the protein quality of quail eggs. Further research is suggested to examine the effect of papaya flour addition on other quality parameters, such as fat content, yolk color, egg weight, and egg production.*

Keywords: *Coturnix japonica*, organic feed, papaya leaf flour, protein content, quail eggs.

RINGKESAN

Isnaini, 2026, Formulasi Bahan Pakan Campuran Pepaya (*Carica papaya*), Dedak Pare, sareng Tepung Jagong (*Zea mays* L.) pikeun Ningkatkeun Kualitas Protein Endog Puyuh (*Coturnix japonica*), Dibimbing ku Prof. Dr. Cartonno, M.Pd., M.T. sareng Dr. Iwan Setia Kurniawan, M.Pd.

Puyuh (*Coturnix japonica*) mangrupikeun salah sahiji unggas petelur anu gaduh nilai ekonomis anu luhur kumargi ngahasilkeun endog anu ngandung gizi anu saé, khususna protein. Kualitas protein endog tiasa dipangaruhan ku faktor pakan anu dipasihkeun. Pamakéan bahan pakan organik campuran pepaya (*Carica papaya* L.), dedak pare, sareng tepung jagong kana kadar protein endog puyuh (*Coturnix japonica*) berpotensi ningkatkeun kualitas nutrisi endog sakaligus ngirangan kagumantungan kana pakan komersial. Panalungtikan ieu gaduh tujuan pikeun terang pangaruh pemberian pakan organik campuran pepaya, dedak pare, sareng tepung jagong kana kadar protein endog puyuh (*Coturnix japonica*). Panalungtikan ieu ngagunakeun metode eksperimen kalayan Rancangan Acak Lengkap (RAL), anu diwangun ku opat perlakuan tambahan Tepung daun pepaya (0%, 5%, 10%, 15%) kalayan opat kali ulangan. Parameter anu ditalungtik nyaéta kadar protein endog puyuh anu dianalisis nganggo metode Kjeldahl. Data hasil panalungtikan nembongkeun yén pemberian pakan organik kalayan tambahan tepung daun pepaya mangaruhan sacara nyata kana kadar protein endog puyuh, kalayan nilai F hitung saloba 89,714 sareng nilai signifikansi 0,000 ($p < 0,05$). Perlakuan kalayan tambahan tepung pepaya saloba 15% (P3) ngahasilkeun kadar protein endog anu paling luhur, nyaéta 13,8275%, dibandingkeun sareng perlakuan P0 saloba 12,5025%, P1 saloba 12,8650%, sareng P2 saloba 13,3500%. Hasil ieu nembongkeun yén tambahan tepung pepaya dina tingkat 15% mangrupikeun komposisi pakan anu optimal dina ningkatkeun kadar protein endog puyuh (*Coturnix japonica*). Ku kituna, panggunaan tepung pepaya saloba 15% dina pakan tiasa direkomendasikeun salaku alternatif pakan pikeun ningkatkeun kualitas protein endog puyuh. Panalungtikan salajengna disarankeun pikeun ngakaji pangaruh tambahan tepung pepaya kana parameter kualitas sanésna, sapertos kandungan lemak, warna konéng endog, bobot endog, sareng produksi endog.

Kecap konci: *Coturnix japonica*, endog puyuh, kadar protein, pakan organik, tepung daun pepaya.